

бродушенъ човѣкъ се трогна и, за да изкаже нѣкакъ съчувствието си, повтаряше и потретваше наставленията си. Грозданъ стоеше настрана, мълчеливъ и навжсенъ. Рамадановъ ни веднажъ не се обърна къмъ него. Баба Ангелина бѣше издебнала сгодно врѣме и бѣше си отишла.

Рамадановъ тръгна да си ходи. Въпрѣки всички наставления на Гроздана, той отказа да вземе пари. Петра донесе едно пиле, подаде го на кехаята и то веднага замлѣкна, като одушено въ коравитѣ му и научени прѣсти. Рамадановъ се пристори, че не вижда, каза още нѣколко думи и си замина.

Грозданъ и Петра останаха сами. Нѣщо тежко и безнадежно изпълни сѣкашъ изведнажъ кжщата, гнѣтѣше ги и ги отчуждаваше единъ отъ други. Петра промѣни лице, мълчеше и ходеше изъ кжщи съ потопени въ земята очи. Грозданъ сжщо не намираше какво да каже. Сложиха да ядатъ. Петра почти нищо не хапна, бѣше скръстила ржцѣ на колѣнитѣ си, гледаше занесено прѣдъ себе си и отъ врѣме на врѣме изтежко въздишаше. Грозданъ бѣше ѣ казалъ, че е изгубилъ дѣлото, че Вълчанъ взема нивитѣ имъ. Но той бѣше казалъ това, както всѣкога, сърдито и съ нѣколко думи само. А тя искаше да знае всичко. Чувствуваше, че бѣше дошло врѣме да се говори открито и ясно. Но Грозданъ мълчеше. Докато Петра прибираше софрата, той влѣзе въ другата стая, разхождаше се или пѣкъ се спираше и разсѣяно гледаше овехтѣлитѣ и блѣди украшения по стѣнитѣ. Имаше въ единъ жгълъ дървенъ иконостасъ и прѣдъ него малко кандило отъ синкаво стѣкло, по-настрана се редѣха нѣколко избѣлѣли шампи и между тѣхъ — една жетварска брада, изплетена отъ класове. Една рекламна афиша на жетваркитѣ „Макъ-Кормикъ“ бѣше закована тамъ още отъ врѣмето на дѣдо Добри. На нея се виждаше узрѣло житно поле и червенобоя-